

Charles Haverhoek, toneelmeester Deventer Schouwburg

"We hebben alles goed op de rit."

Charles Haverhoek is sinds 1984 verbonden aan de Deventer Schouwburg. In die tijd begon hij als 'Krullenjongen' van 22 jaar en moest helpen bij het bouwen van decors en allerhande klusjes behoorden tot zijn takenpakket. In 2003 werd hij toneelmeester. AV&Entertainment zocht hem op.

Toneelmeester word je niet van de een op de andere dag. In de loop der jaren heeft Haverhoek deze positie verworven. In het begin leerde hij heel veel van de zogenaamde 'oude garde', alles was op de praktijk gericht, want in die tijd was er geen opleiding voorhanden. Tot het takenpakket van Haverhoek behoren op dit moment: het coördineren van werkzaamheden op de toneelvloer, plannings maken, roosteren, contacten met gezelschappen onderhouden en werkoverleg met technici. Haverhoek is meewerkend, wat wil zeggen dat hij twee dagen

op kantoor zit en zo ongeveer drie dagen op de vloer te vinden is. Haverhoek: "Ik vind het belangrijk om feeling te houden met de mensen op de vloer. Het is weliswaar een horizontale organisatie op moment van opbouwen, maar je bent ook de chef, dus je moet wel beslissingen nemen." Het technisch team bestaat op dit moment uit vier vaste krachten, vier oproepkrachten en vijf freelancers (licht/geluid/decor).

Up to date

Gezelschappen komen hier met plezier, de Deventer schouwburg is een groot theater

met een grote zaal met 780 stoelen en een kleine zaal met 240 plaatsen. Het theater is qua techniek zoveel mogelijk up to date. Twee jaar geleden is er bijvoorbeeld een computergestuurde trekkenwand aangeschaft, wat ten opzichte van de Arbo een grote verbetering was. Een organisatie waar tegenwoordig sowieso veel rekening mee moet worden gehouden. Iedereen moet dan ook een certificaat hebben. Van de Deventer Schouwburg hebben twee man de opleiding succesvol afgerond in Amsterdam (driejarig) en hebben het BMT certificaat behaald.

Investeringsplan

Een punt waarop we tijdens het gesprek een aantal keer terugkomen, is het investeringsplan. Vanaf het begin dat Haverhoek zijn aanstelling als toneelmeester accepteerde, heeft hij samen met de financiële manager een heel goed investeringsplan gemaakt. Haverhoek: "Ik ben er wel achtergekomen dat als je een goed onderbouwd meerjarenplan presenteert aan de Raad van Commissarissen, zij sneller akkoord zullen gaan met jouw verzoeken." Om mee te gaan met de techniek werken ze hier dan ook op afschrijving. Als ze bij-

voorbeeld nu een nieuwe lichtcomputer kopen, dan kunnen ze over zeven jaar weer kijken wat er op dat moment aan de orde is op dat gebied en tot eventuele aanschaf overgaan.

Bij andere theaters hoort Haverhoek vaak dat voor een bepaalde aanschaf geen geld beschikbaar is. Dit valt volgens hem negen van de tien keer te verwijten aan een niet volledig en goed doordacht meerjarenplan. Nu is het niet zo dat je tussentijds geen veranderingen hierin kunt aanbrengen, je moet wel enigszins creatief kunnen omgaan met je budget. En nog belangrijker, je moet goede degelijke apparatuur aanschaffen: "Ik ben verantwoordelijk voor mijn mensen, ik wil dan ook dat ze met degelijke en veilige apparatuur kunnen werken."

Op stapel

Aan het eind van 2005 is er een nieuw geluidssysteem aangeschaft. Hieraan is vooraf uitgebreid onderzoek gedaan. Zo hebben er mensen van de schouwburg een bezoek gebracht aan Carré in Amsterdam, om samen met TM Audio naar de line array's te luisteren en zijn er diverse demonstraties in hun eigen theater geweest. Uiteindelijk bleek line array niet zo geschikt voor deze zaal en zijn ze uitgekomen op een actief systeem van KS Audio. Voordeel was dat er al een systeem van KS Audio in de Kleine zaal hing, en omdat het modulair is opgebouwd is het mogelijk bepaalde componenten uit te wisselen. Aan het begin van dit jaar zal alles 'up and running' zijn.

De tweede verandering die op stapel staat is de bekleding. In het komende jaar zal de gehele zaal worden gestript. Alle zaalstoelen moeten opnieuw worden bekleed, wat alweer zo'n tien jaar geleden voor het laatst is gedaan en moet er nieuwe vloerbedekking worden gelegd. Op dit moment is het nog niet bekend naar wie deze opdracht gaat. De firma Huizinga heeft deze geleverd en meestal gaat men verder met het bedrijf waar men al een goede relatie mee heeft. Er is nog wel even een discussie gevoerd of het op dit moment nodig is. Sommigen zeggen van niet, meestal zijn dit de financiële mensen. Haverhoek: "Van Huizinga hebben we begrepen dat bij de onderkant van de rug het maar liefst zestig graden wordt, dan kun je wel nagaan. Dus als we nu de stoelen niet doen, dan wordt het in de toekomst een wat duurdere bezigheid." Wederom het sleutelwoord, up to date houden dit soort zaken.

AV-aanbestedingen

In tegenstelling tot vele andere theaters heeft de Deventer Schouwburg nagenoeg geen AV-middelen in huis. Dit betekent overigens niet dat ze ze hier niet gebruiken. Alles wat er nodig mocht zijn wordt ingehuurd. Voornamelijk voor congressen krijgen ze geregeld de vraag naar projectoren en dergelijke apparatuur. Ze doen hierom veel zaken met een bedrijf uit de regio, die van alles op dit gebied het nieuwste van het nieuwste in huis heeft. Haverhoek: "De ontwikkelingen op dit gebied gaan zo snel, dat als je iets aanschaf voor de schouwburg, het bij aankoop alweer verouderd is." Er wordt natuurlijk wel constant in de gaten gehouden of de mogelijkheid tot aanschaf interessant kan zijn. Op het moment dat er zoveel vraag naar is, dat als ze het product zelf aanschaffen

Trekkenwand

het tevens alweer is afgeschreven en het feitelijk dus niets kost, dan wordt aanschaf overwogen. Voor overige nieuwe aspecten in de theaterbranche staan ze hier altijd open. Alles uitproberen, maar zoals overal is het ook een kwestie van geld. Het belangrijkste is dan ook om de conventionele techniek up to date te houden en zeker niet door te draven met bepaalde trends anders kunnen sommige mensen het niet eens bedienen.

Diversiteit

Haverhoek heeft het idee dat de Deventer

Schouwburg mooi in het midden is gepositioneerd ten opzichte van de overige theaters in Nederland. Ze zijn zeer geroutineerd qua techniek en horeca: "We hebben alles goed op de rit." Volgens Haverhoek zijn de werkzaamheden over het algemeen overal wel hetzelfde, maar wat het werken bij deze schouwburg zo leuk maakt is de diversiteit: "Alle facetten van theater komen hier aan bod. De mix van werkzaamheden maakt het aantrekkelijk om hier te werken. De ene dag sta je achter een volgspot, de volgende dag moet je de trekkenwand bedienen." Iedereen die hier werkt is dan ook allround. Voor een toneelmeester is dit dan ook ideaal. Want een toneelmeester is

Rollenzolder

komenheden voordoen, dan is een kwestie van goed improviseren aan de dag. Er zijn nooit geen problemen, er zijn altijd uitdagingen. Wat mij betreft bestaan er geen problemen alleen maar oplossingen."

Trend

Net als bij andere theaters moet ook Deventer geld zien te genereren door het organiseren van allerlei activiteiten buitenom het daadwerkelijke theatergebeuren. Dan heeft Haverhoek het voornamelijk over het organiseren van congressen, het verhuren van ruimtes voor vergaderingen en dergelijke. Deze trend is duidelijk zichtbaar bij theaters. Hierbinnen worden een aantal voorkeuren steeds duidelijker. Men wil tijdens presentaties gelijk de praktijk laten zien. Onder andere draadloos internet is dan ook belangrijk. Aan deze kant van de zaak wordt op dit moment hard gewerkt.

Opleidingen

Iets wat Haverhoek hoog in het vaandel heeft staan, zijn opleidingen en cursussen. Het is weliswaar een dure bezigheid maar je moet niet alleen investeren in techniek, maar vooral ook in je mensen: "Je kunt wel een nieuwe spot kopen, maar als je niet weet hoe je die moet bedienen, heb je er zo weinig aan." Bij de begroting wordt hier dan ook rekening mee gehouden, dit geldt overigens niet alleen voor de technische afdeling. Ook bij de kassa en andere afdelingen gaan de mensen geregeld op cursus.

Bij het aannemen van mensen wordt er tegenwoordig goed gelet op opleidingsniveau. Als men al een achtergrond heeft, is er een duidelijk voordeel. Een basis moet men hebben, bijvoorbeeld een geluidsman moet wel iets met elektronica gedaan hebben. En een decorbouwer kan een voorgrond hebben als diegene een opleiding als timmerman heeft gevolgd. Vakken waar vaak wat meewarig over wordt gedaan, als kunstgeschiedenis en theatergeschiedenis, zijn volgens Haverhoek wel degelijk handig om gehad te hebben tijdens de opleiding of cursus. Zo krijg je enig idee mee waarom iets gebeurt op het toneel. Haverhoek: "Ik heb bijvoorbeeld veel gehad aan het leren lezen van een partituur. Je moet het wel bijhouden, maar dan is het zeker handig als je een lichtplan erop los moet laten."